

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
13/32	Hovedutvalg for arealbruk og drift	11.06.2013

Saksbehandler: Kristin Sørensen

Ulovlighetsoppfølging for tiltak på gnr.3 bnr. 20

Vedlegg:

- 1 Pålegg om stans og opphør med øyeblikkelig virkning
- 2 Stoppordre i hht kulturminnelovens § 8 tredje ledd for tiltak under oppføring innenfor område regulert til spesialområde bevaring gravrøyer innenfor reguleringsplan for Valsneset, Bjugn kommune. ID-nr. 36302.
- 3 E-post om stans og opphør
- 4 RE: Marine Harvest - Varsel om pålegg om stopp i arbeidene

Sakens bakgrunn:

I mars måned oppdaget kommunens landmåler at det var satt i gang arbeider utenfor den tomte som er satt av til utbygging for fiskeforfabrikk på Valsneset. De igangsatte arbeider var etablering av en parkeringsplass, på areal som i reguleringsplanen er satt av til bevaring.

Det ble gitt muntlig beskjed om at arbeidene måtte opphøre, fordi de ikke hadde tillatelse og fordi dette krenket kulturminner. Rådmannen tok etter dette kontakt med Sør-Trøndelag fylkeskommune, og informerte dem som kulturminnemyndighet om det som hadde skjedd ved de automatisk fredete kulturminnene.

Fylkesarkeolog Ruth H. Langebrekke Nilsen kom på befaring. Det ble da klart at kulturminner var krenket, og at arbeider var videreført på tross av muntlig stoppordre.

På denne bakgrunn ble det vedtatt pålegg om stans og opphør, se vedlegg 1. Sør-Trøndelag Fylkeskommune sendte også ut stoppordre ihht kulturminneloven, se vedlegg 2.

Vi formidlet vårt vedtak ved brev til ansvarlig søker, tiltakshaver og grunneier/tomteselger. Enn videre sendte vi vedtaket pr. e-post og ringte til ansvarlig søker og formidlet at dette måtte han sirkulere til dem som er involvert i tiltaket. Vi mottok tilbakemelding pr. e-post om at dette var gjennomført, se vedlegg nr. 4. Etter dette er den ulovlige "*parkeringsplassen*" tatt ut av bruk, den er merket/avstengt, og det er ikke gjennomført flere arbeider.

Sør-Trøndelag Fylkeskommune har valgt å politianmelde de krenkelser av kulturminner som her er skjedd, og politietterforskning er etter dette igangsatt.

Veien videre:

Vårt ansvar for arealforvaltningen i kommunen medfører at vi har et særlig ansvar for å påse at plan- og bygningsloven blir fulgt, jfr også vår plikt til å forfølge ulovligheter se pbl. § 32-1. Rådmannen må etter dette vurdere hva som blir den videre saksgang i denne saken, dette betyr også at vi må vurdere hvilke virkemidler vi skal ta i bruk.

Objektivt utgangspunkt:

Det er bygd en parkeringsplass. Denne var søknadspliktig, den er ikke omsøkt og tillatelse er heller ikke gitt på annet grunnlag.

Arealet som er tatt i bruk inneholder kulturminner som er automatisk fredet. Dette arealet er på denne bakgrunn satt av til bevaring i gjeldende reguleringsplan.

Juridisk utgangspunkt:

Plan- og bygningsloven er en sektorovergripende lov som skal legge til rette for sikker, effektiv og smidig vurdering av de tiltak som ønskes bygget. Loven gir også hjemmel for å bruke tvangsmidler, og til å straffe den som ikke forholder seg til denne lovens søknadsplikt m.v. Straff er det ikke kommunen som ilegger, men vi kan anmelde en sak til politiet, som så vil etterforske og vurdere om det som er skjedd er så alvorlig at det bør møtes med straffeansvar. Straffebestemmelsen er å finne i plan- og bygningsloven:

§ 32-9. Straff

Overtredelser av § 32-8 første ledd som er vesentlige og forsettlig eller grovt uaktsomme, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i medhold av loven når det i forskrift er fastsatt at overtredelse av den aktuelle bestemmelse er straffbar. Ved vurderingen av om en overtredelse er vesentlig, skal det særlig legges vekt på overtredelsens omfang og virkninger og graden av utvist skyld. Dersom personen eller foretaket tidligere er ilagt sanksjon for overtredelse av denne lov eller forskrift gitt i medhold av loven, kan straff anvendes selv om overtredelsen ikke er vesentlig.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes også den som forsettlig eller uaktsomt:

- a) gir uriktige eller villedende opplysninger til den sentrale godkjenningsordningen, eller
- b) setter CE-merke på produkt uten at forutsetningene er til stede, eller omsetter slikt produkt, eller for øvrig ikke gir de opplysninger eller unnlater å gi tilsynsmyndigheten tilgang til produkt, rom, areal eller annet område som anses nødvendig for å kunne føre tilsynet, jf. § 29-7. Medvirkning til omsetning av et slikt produkt sanksjoneres på samme måte.

Ved grove overtredelser kan fengsel inntil 2 år anvendes. Ved vurderingen av om overtredelsen er grov, skal det særlig legges vekt på overtredelsens omfang og virkninger, og graden av utvist skyld.

*Sitat slutt *

Plan- og bygningsloven oppstiller en samordnings og samarbeidsplikt for oss som er ansvarlige for byggesaksbehandlingen. Dette betyr at det i lovverket finnes mange særlover, som gjelder på spesifikke saksområder, der andre enn oss også har myndighet i forhold til tiltak - gjerne benevnt som særlovsmyndighet i forhold til byggesaksmyndigheten.

Kulturminneloven er en slik særlov. Denne lovens formål og virkeområde er at kulturminner og kulturmiljøer skal vernes som en del av en helhetlig miljø- og resursforvaltning. Kulturminnemyndigheten er en særlovsmyndighet som er delegert til ulikt nivå i ulike saker, se kulturminneloven § 28. I forhold til denne ulovlighetsaken er det fylkeskommunen som er kulturminnemyndighet, og de har levert en politianmeldelse med hjemmel i kulturminneloven:

§ 27. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forbud, påbud, vilkår eller bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her, straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år. Under særdeles skjerpene omstendigheter kan fengsel i inntil 2 år anvendes. Medvirkning og forsøk straffes på samme måte. Overtredelse av første punktum anses som en forseelse.

*Sitat slutt *

Tidligere praksis:

Rådmannen legger til grunn at dette er en utfordrende sak for kommunen. Kommunen har ingen tidligere erfaring med å politianmelde tiltakshavere med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tidligere har vi ved ulovlighetsoppfølging hatt fokus på å få til dialog med dem som er ansvarlige for ulovligheter. Målet har da alltid vært å få til en retting som er god - slik at det endelige resultatet blir best mulig - for den enkelte og for samfunnet.

Retting:

Rettingsmuligheter vil etter hvert også bli et tema i denne saken, foreløpig har vi valgt å vente på resultatet av kulturminnemyndighetens anmeldelse, og eventuelle særlovsreaksjoner knyttet til retting. Rådmannen antar at kulturminnemyndigheten og kommunen sammen må finne ut hva som skal kreves av faktisk retting/tilbakeføring/nyetablering på området - for at vi skal anse saken som avsluttet og alle avvik lukket. Det er etter rådmannens foreløpige vurdering tenkbart at det må gjennomføres betydelige arbeider for den ansvarliges regning.

Anmeldelse:

Rådmannen legger til grunn at den/ de som er ansvarlige for tiltaket burde ha visst at det tiltak de satte i gang med var søknadspliktig. Rådmannen legger også til grunn at det foreligger alvorlige konsekvenser, ved at tiltaket vesentlig forringer et automatisk fredet kulturminne.

Rådmannen ser at straffverdighet kan være til stede i denne saken. Rådmannen legger likevel til grunn at en straffereaksjon jfr. kulturminneloven her er mer nærliggende enn etter plan- og bygningsloven. Ved å sammenligne de to straffebestemmelsene ser vi også at strafferammene er like i de to bestemmelsene, og at det derfor er lite å oppnå med en egen anmeldelse fra oss.

Rådmannen ber hovedutvalget drøfte om kommunen bør levere politianmeldelse i denne saken, for slik å støtte kulturminnemyndigheten i deres ulovlighetsoppfølging.

Hovedutvalgslederens innstilling:

Hovedutvalg for arealbruk og drift ønsker ikke å anmelde denne saken, og legger til grunn av kommunen bør konsentrere seg om å få til en god retting av tiltaket, slik rådmannens drøftelse legger opp til.

Saksprotokoll i Hovedutvalg for arealbruk og drift - 11.06.2013

Behandling:

Hovedutvalgslederens forslag enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Hovedutvalg for arealbruk og drift ønsker ikke å anmelde denne saken, og legger til grunn av kommunen bør konsentrere seg om å få til en god retting av tiltaket, slik rådmannens drøftelse legger opp til.